

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok III.

WARSZAWA, DNIA 30 LISTOPADA 1926 R.

Nr. 22.

TREŚĆ:

Ruch służbowy	str. 173	Wydawanie zaświadczeń dokonania subskrypcji pożyczek państwowych w terminach, uzasadniających prawo wyższego przerachowania	str. 176
Unieważnione akcje Banku Polskiego	" 173	Reforma monetarna w Belgii	" 176
Dalsze uzupełnienie wykazu banków dewizowych	" 173	Sytuacja budżetowa Polski	" 179
Uzupełnienie „Spisu formularzy”	" 174	Kursy polskich pożyczek państwowych na giełdzie w Nowym Jorku	" 180
Bilety bankowe 20-złotowe II EM. C.	" 175	Izby Rozrachunkowe	" 180
Podawanie równowartości złotowej poszczególnych dewiz w załączniku (form. Nr. 229)	" 175		
Falsyfikaty 50-groszowych znaczków stemplowych	" 176		

Ruch służbowy.

Zwolnienie ze służby.

Stanisław Kozikowski z Oddziału Głównego w Warszawie.

Zmarli.

Jan Grzeżułka z Centralnej Księgowości w Warszawie.

Unieważnione akcje Banku Polskiego.

(Dział I Spisu Okólników).

Numer kolejny	Imię i nazwisko pierwszego akcjonariusza	Odcinków		Numery akcji
		sztuk	po akcji	
92.	Witold Rubczyński	1	1	4290
93.	Leon Łuka	2	1	396101 i 27804
94.	Władysław Goździkowski . .	1	1	45419

Dalsze uzupełnienie wykazu banków dewizowych.

Ministerstwo Skarbu nadało — poza bankami, wymienionymi w Nr. 19 i 21 Wiadomości Banku Polskiego — dodatkowo prawa banku dewizowego Bankowi Amerykańskiemu w Polsce, Sp. Akc. w Warszawie.

UZUPEŁNIENIE „SPISU FORMULARZY”.

a) Nowe formularze.

Nr. form.	NAZWA FORMULARZA	Termin przecho- wywania		Używany przez	Rodzaj formu- larza	Przeciętna ilość form. potrzebna w Oddziale		U w a g a	Dział skorowidza
		mie- sięcy	lat			dzien- nie	mie- sięcz- nie		
615.	Kontrola wpływu waluty eksportowej		5	Oddziały i Wydział Walutowy Oddziału Głównego	kartka			W miarę potrzeby	I. 19
616.	Kontrola zaświadczeń walutowych		5	" "	kartka			W miarę potrzeby	I. 19
617.	Arkusze kontowe eksport-rów		1	" "	karton			W miarę potrzeby	I. 19
618.	Pokwitowanie odbioru blankietów zaświadczeń walutowych przez eksportera		3	" "	kartka			W miarę potrzeby	I. 19
619.	Główna księga kontroli depozytów		10	Wydział Depozytowy Oddziału Głównego	książka				I. 3
620.	Książka kontroli lokaty Funduszu Emerytalnego		10	" "	książka				I. 3
621.	Książka kontroli lokaty Funduszu Zapasowego		10	" "	książka				I. 3
622.	Zawiadomienie Oddziału przez Skarbiec Emisyjny o brakach lub nadwyżkach w przesyłce pieniężnej	—	—	Skarbiec Emisyjny	kartka				III.
✓ 623.	Obliczenie zleceń giełdowych		3	Wydział Walutowy Oddziału Głównego	kartka				I. 4
✓ 624.	Załącznik do przychodowych pozycji Korespondencji zagranicznej „Nostro“		5	" "	blok				I. 4
625.	Załącznik do rozchodowych pozycji Korespondencji zagranicznej „Nostro“		5	" "	blok				I. 4
626.	Załącznik do rachunków arbitrażowych		5	" "	blok				I. 4
✓ 627.	Primanota skupu i sprzedaży papierów procentowych		3	Oddziały i Wydział Papierów Wartościowych Oddziału Głównego	książka			1 rocznie	I. 21
✓ 628.	List do korespondenta zagranicznego z dyspozycją obciążenia rachunku Banku		kopja 10	Wydział Walutowy Oddziału Głównego	kartka				I. 4
✓ 629.	Raport kasowy ekspozytury Banku		5	Ekspozytura	blok				I. 18
✓ 630.	Deklaracja przystąpienia do obrotu żyrowego w Polskiej Kasie Rządowej w Gdańsku		5	Polska Kasa Rządowa w Gdańsku	arkusz				I. 20
✓ 631.	Zawiadomienie (30 czerwca i 31 grudnia) posiadaczy rachunków żyrowych w Polskiej Kasie Rządowej w Gdańsku o saldzie na ich rachunkach		1	" "	kartka				I. 20

b) Unieważnione formularze.

Nr. form.	NAZWA FORMULARZY	Termin przecho- wywania		Używany przez	Rodzaj formu- larza	Przeciętna ilość form. potrzebna w Oddziale		U w a g a	Dział skorowidza
		mie- sięcy	lat			dzien- nie	mie- sięcz- nie		
47.	Wykaz opłaconych czeków zagranicznych awizowanych		10	Oddziały i Wydział Przekazów Zagranicznych Oddziału Głównego	blok			2 rocznie	I. 15
48.	Wykaz opłaconych czeków zagranicznych nieawizowanych		10	" "	blok			2 rocznie	I. 15
49.	Zestawienie opłaconych czeków zagranicznych		5	" "	blok			1 rocznie	I. 15
178.	Zawiadomienie Oddziałów o anulowaniu zagranicznych poleceń wypłat		5	Wydział Przekazów Zagranicznych Oddziału Głównego	kartka				I. 15
245.	Zawiadomienie klienta o przekazaniu kwoty na jego rachunek żyrowy		kopja 1	Tylko Wydział Przekazów Zagranicznych Oddziału Głównego	kartka				I. 20
285.	Wykaz opłaconych, względnie anulowanych zagranicznych poleceń wypłat		5	Oddziały	blok			3 półrocznie	I. 15
286.	Kartoteka opłaconych czeków zagranicznych (biała i czerwona)		10	Oddziały i Wydział Przekazów Zagranicznych Oddziału Głównego	karton			W miarę potrzeby	I. 15
396.	Kartoteka opłaconych czeków zagranicznych		10	Wydział Przekazów Zagranicznych Oddziału Głównego	karton				I. 15
424.	Awiz do Oddziału z poleceniem honorowania czeków zagranicznych		10	" "	kartka				I. 15
457.	Kontrola dziennika kasowego (sztraca)		3	" "	arkusz				I. 15

U W A G A: W spisie i w alfabetycznym skorowidzu formularzy należy w rubryce „Używany przez” przy formularzach Nr. 128, 152, 171, 222, 337, 443, 469 i 470 wypisać „Wydział Walutowy Oddziału Głównego”, zaś przy formularzu Nr. 116 „Oddziały i Wydział Walutowy Oddziału Głównego”, z jednoczesnym skreśleniem dotychczasowego tekstu.

Bilety bankowe 20-złotowe II EM. C.

(Dział XIII Spisu Okólników).

W końcu listopada 1926 r. puszczona została w obieg dalsza serja biletów bankowych 20-złotowych z datą 15 lipca 1924 r. oznaczona „II EM. C.”.

Rysunek, papier i krój cyfr numeru są takie same, jak na biletach 20-złotowych, oznaczonych „II EM. A.” (Okólnik Nr. 104 z dnia 14 listopada 1924 r.).

Rozsyłanie wzorów biletów 20- złotowych II EM. C. nie jest zamierzone.

Podawanie równowartości złotowej poszczególnych dewiz w załączniku (form. Nr. 229).

(Dział XII Spisu Okólników).

W załączniku dewiz zdyskontowanych (form. Nr. 229) podają niektóre Oddziały równowartość złotową dla kilku dewiz łącznie. Ponieważ sposób ten utrudnia Centralnej Księgowości księgowanie po zrealizowaniu dewiz, poleca się podawać w wymienionym załączniku równowartość złotową każdej poszczególniej dewizy bez względu na termin płatności oraz na sumę waluty obcej.

Falsyfikaty 50-groszowych znaczków stemplowych.

(Dział I Spisu Okólników).

Państwowe Zakłady Graficzne zawiadamiają o pojawieniu się falsyfikatów 50-groszowych znaczków stemplowych. Poniżej przytacza się dosłowny opis zawarty w liście rzeczonoj instytucji z dnia 27 października 1926 r. Nr. 10836/E.

„Falsyfikaty, odtworzone naogół względnie udatnie, różnią się od znaczków autentycznych w szczegółach rysunku i nieprecyzyjnym wykonaniem. Poszczególne części orła, jak: dziób, oko, skrzydła i pióra wykonane nieudolnie, wykazują wybitne różnice w porównaniu z takimiż częściami orła w znaczkach autentycznych. Papier i klej w falsyfikatach odmienny”.

W razie zauważenia falsyfikatów powyższego znaczka na wekslach portfelowych, należy weksle albo zwrócić podawcy, albo odesłać właściwemu Oddziałowi, o ile natomiast na innym dokumencie, wstrzymać jego załatwienie a o każdym wypadku zawiadomić władze skarbowe.

Wydawanie zaświadczeń dokonania subskrypcji pożyczek państwowych w terminach, uzasadniających prawo wyższego przerachowania.

(Dział VII Spisu Okólników).

W Dzienniku Ustaw Nr. 96 z dnia 25 września 1926 r., poz. 560 ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 września 1926 r. w sprawie uzupełnienia postanowień o przerachowaniu i konwersji zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918 — 1920. Ponieważ w myśl art. 9 zgłoszenia do konwersji asygnat i obligacji pożyczek państwowych, względnie świadectw tymczasowych mogą być składane w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie powołanego wyżej rozporządzenia, a zatem do dnia 25 marca 1927 r., należy przeto na żądanie wydawać w dalszym ciągu — według wskazówek zawartych w Okólniku Nr. 87 z dnia 13 października 1925 r. — zaświadczenia, stwierdzające nabycie wymienionych papierów w terminach, które uzasadniają prawo wyższego przerachowania.

Ze względu na to, że art. 8 rozporządzenia przewiduje uprzywilejowaną konwersję również dla obligacji pożyczek państwowych z lat 1918—1920 wpłaconych na 8% państwową pożyczkę złotą z 1922 r., o ile obecny posiadacz tejże pożyczki jest jej pierwotnym nabywcą i przedstawi urzędowy dowód na fakt wpłacenia na powyższą pożyczkę rzeczonych obligacji, mają Oddziały wydawać zgłaszającym się klientom zaświadczenia na podstawie prowadzonej swego czasu primanoty sprzedaży 8% państwowej pożyczki złotej, w której wpisywane były potrzebne szczegóły (Okólnik Nr. 122 z dnia 12 października 1922 r.). W związku z tem staje się nieaktualny ustęp 6, str. 2 Okólnika Nr. 87 z dnia 13 października 1925 r.

Reforma monetarna w Belgji.

Podobnie jak inne kraje, które przechodziły inflację walutową, Belgja nie była w stanie ustabilizować swej waluty o własnych siłach i dokonała tego ostatecznie przy pomocy wielkiej pożyczki zagranicznej, z tą jednak różnicą od innych państw, że otrzymała potrzebne jej kredyty na daleko dogodniejszych warunkach, wykluczających możliwość jakiegokolwiek kontroli zagranicznej. Prasa amerykańska, omawiając genezę powstania międzynarodowej kooperacji finansowej na rzecz Belgji, podkreśla, że pomoc ta była zupełnie zrozumiała ze względu na ważne stanowisko, jakie ten wysoce uprzemysłowiony kraj zajmuje w międzynarodowych stosunkach handlowych, a także ze względu na prace dokonane już przez rząd belgijski w zakresie reformy finansowej, której jasny program nie budzi w świecie finansowym żadnych wątpliwości.

W pracach nad sanacją waluty belgijskiej, przeprowadzonych kolejno przez ministrów Jansena i Francqui'ego, należy podkreślić następujące momenty: 1) skonsolidowanie długów zagranicznych, a mianowicie długu względem Ameryki (umowa waszyngtońska z dnia 18-go sierpnia 1925 r.) i Anglii (umowa z dnia 31-go grudnia tegoż roku), 2) zrównoważenie budżetu dzięki wielkiej kompresji wydatków, 3) skonsolidowanie bieżącego długu wewnętrznego drogą przymusowej wymiany obligacji

skarbowych na akcje Tow. Narodowego Kolei Żelaznych i wreszcie 4) udzielenie królowi pełnomocnictw na okres sześciomiesięczny dla przyspieszenia realizacji programu reformy finansowej.

Tak więc dzięki energicznym wysiłkom rządu główne przeszkody ze strony skarbowości na drodze uzdrowienia waluty zostały z powodzeniem usunięte. Żadne niebezpieczeństwo nie zagraża także walucie belgijskiej — w przeciwieństwie do stosunków, panujących w Polsce — ze strony bilansu płatniczego, który w okresie powojennym podobnie jak i przed wojną dzięki pozycjom „niewidzialnego eksportu” wykazuje stale aktywność. Pozostawała więc tylko jedna trudność do usunięcia, a mianowicie wzmocnienie pozycji Narodowego Banku Belgijskiego, któremu miała być powierzona piecza nad stabilizowaną walutą. Tę ostatnią trudność usunięto dzięki uzyskaniu poważnej pożyczki zagranicznej, która umożliwiła skarbowi spłacenie znacznej części jego długu względem Banku.

Pożyczkę zagraniczną zaciągnięto na lat 30 w kwocie 100 milionów dolarów na 7%. Udział poszczególnych państw w emisji tej pożyczki uwidocznił się w poniższej tabelce:

Stary Zjednoczone	\$	50.000.000
Anglja	£	7.250.000
Holandja	£	1.250.000
Szwajcarja	Fr. Szw.	32.000.000
Szwecja	Kor. Szw.	9.000.000

Oprócz tego na podstawie konwencji zawartych z szeregiem banków emisyjnych jak: Bank Angielski, Francuski, Niemiecki, Federal Reserve Bank, Japoński, Holenderski, Szwedzki, Węgierski i Austriacki, Narodowy Bank Belgijski uzyskał w tych instytucjach kredyt i redyskont.

Po przeprowadzeniu więc z powodzeniem koniecznych prac przygotowawczych i wobec pomyślnej sytuacji gospodarczej i finansowej kraju (w Belgii niema wcale bezrobotnych, a sytuacja budżetowa, sądząc po wykonaniu budżetu w pierwszych ośmiu miesiącach, przedstawia się zupełnie pomyślnie), rząd belgijski mógł przystąpić do ostatecznej reformy, t. j. do przeprowadzenia reformy finansowej de iure, drogą wydania odpowiednich dekrety królewskich, które zostały opublikowane w Monitorze Belgijskim z dnia 25-go października r. b., a mianowicie: dekret w sprawie zaciągnięcia pożyczki zagranicznej, dekret zatwierdzający konwencję między rządem a Bankiem Narodowym i dekrety w sprawie stabilizacji waluty, zmian w statucie Banku Narodowego i emisji bilonu.

Najważniejszy z nich dekret w sprawie zaciągnięcia pożyczki zagranicznej posiada brzmienie następujące:

Art. 1. Minister Skarbu upoważniony jest do zaciągnięcia pożyczki zagranicznej w sumie nieprzekraczającej 100 milionów dolarów, która zostanie zużyta na stabilizację waluty.

Art. 2. Ulgi podatkowe, przewidziane w ustawach z dn. 12-go kwietnia 1924 r., 26-go lutego 1926 r. i 16 lipca 1926 r. stosują się do wpływów z tej pożyczki.

Art. 3. Minister Francqui, członek Rady Ministrów, upoważniony jest do zakontraktowania tej pożyczki i do podpisania w imieniu rządu odpowiednich umów.

Art. 4. Wykonanie powyższego dekretu, który wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia, powierzone jest ministrowi skarbu.

W pozostałych dekretych ustalone są główne wytyczne reformy finansowej.

Art. 8 dekretu o stabilizacji waluty ustala, iż nowa jednostka monetarna nazwana „belga” równa jest 5-ciu fr. papierowym i przedstawia równowartość 0.209211 gr czystego złota. Wobec tego, że frank papierowy, stabilizowany jest na poziomie 175 fr. za 1 funt szterling, 1 funt przedstawiać będzie równowartość 35 belg, a 1 dolar 7.19193 belg. Obecny kurs stabilizacji (175) jest więc znacznie niższym od kursu (107 franków za 1 funta szterl.), przewidzianego w pierwszym programie reformy finansowej ministra Jansena. Obecny kurs stabilizacji odpowiada jednak lepiej parytetowi gospodarczemu i wróży nowej reformie większe powodzenie.

Belga, wypuszczona zrazu w niewielkiej ilości w postaci biletów Banku Narodowego z równoczesnym libellowaniem we frankach, odgrywać będzie głównie rolę jednostki rachunkowej (podobnie jak „złoty obliczeniowy”, wprowadzony w Polsce do ustawodawstwa już w końcu r. 1923, t. j. na pół roku przed właściwą reformą monetarną), a także reprezentować będzie Belgię na zewnątrz, gdyż wszelkie notowania na giełdach zagranicznych i operacje na zagranicę winny być uskuteczniane w belgach, co ma głównie na celu zamanifestowanie oderwania się od unji łacińskiej, która od czasu wojny de facto przestała istnieć.

Tak więc dewaluacja franka belgijskiego stała się faktem dokonany. Jedna belga bowiem, t. j. równowartość 5-ciu franków papierowych przedstawia obecnie zaledwie $\frac{1}{7}$ wartości przedwojennej pięciofrankówki złotej, która równała się $\frac{1}{5}$ funta szterlinga, podczas gdy jedna belga równa się tylko $\frac{1}{35}$ funta.

Pomimo istnienia pozornie dwóch jednostek monetarnych niema w Belgii dwuwalutowości i wymiana banknotów frankowych na banknoty, opiewające na belgi, dokonana zostanie stopniowo bez żadnych wstrząsów.

Następne dwa dekrety poświęcone są reformie Narodowego Banku Belgijskiego w związku z reformą monetarną.

Zatwierdzona dekretem królewskim umowa między rządem a Bankiem przewiduje przekazanie na rzecz Banku całkowitej sumy, uzyskanej z pożyczki zagranicznej (około 450 milionów franków złotych lub 3.150 milj. franków papierowych), celem spłaty części długu skarbu względem Banku z tytułu „bons de Trésor”, wypuszczonych przez państwo a pokrytych przez Bank, długu wynoszącego obecnie około 6.700 milj. fr. pap., który będzie w ten sposób zredukowany do 2.000 milj. fr. pap., stanowiących nieprzekraczalne maximum zadłużenia skarbu względem Banku. Ponieważ kwota, uzyskana z pożyczki zagranicznej, okazała się niewystarczającą dla spłaty tej pierwszej wielkiej raty długu, Bank zobowiązuje się przewalutować posiadane zapasy kruszców i realności według ich rzeczywistej wartości we frankach papierowych i uzyskaną nadwyżkę z tego nominalnego wzrostu swych aktywów przekazać na rzecz skarbu, który, zachowując dla siebie kwotę 600 milionów fr., zużyje resztę na spłatę dalszych „bons de Trésor”. Wyżej wspomniana kwota 600 milj. przeznaczona zostaje przez skarb na zakup dewiz obcych, celem spłacenia nieskonsolidowanych długów zagranicznych z tytułu t. zw. kredytów interwencyjnych, zużytych na podtrzymanie kursu franka.

Ze swej strony Bank zobowiązuje się przekazywać na rzecz skarbu: 1) dochód z operacji dokonanych przy pomocy funduszy, przekazanych przez skarb Bankowi, po potrąceniu prowizji 0.1% w stosunku półrocznym od przeciętnej sumy tych zagranicznych rezerw, 2) dochód z użycia kredytów zagranicznych, uzyskanych w związku ze stabilizacją, po potrąceniu 0.1% prowizji w stosunku półrocznym od wszelkich operacji, 3) zyski otrzymywane przez Bank od wszelkich operacji zarówno wewnętrznych jak i zagranicznych, przekraczające $3\frac{1}{2}\%$ w stosunku rocznym. Ponadto Bank zobowiązuje się płacić skarbowi 2.25% od każdego zmniejszenia rezerw zagranicznych, pochodzących z pożyczki stabilizacyjnej, które nie jest skompensowane odpowiednim wzrostem rezerw złota, lub zmniejszeniem natychmiast płatnych zobowiązań Banku. Natomiast skarb płaci Bankowi 0.25% rocznie od sumy biletów bankowych, odpowiadającej zadłużeniu skarbu w Banku.

Przewidziane jest dalej, że Bank nie może nabywać papierów państwowych na sumę wyższą od kapitału zakładowego i funduszu rezerwowego Banku razem wziętych, co ma na względzie uniemożliwienie rządowi uzyskiwanie pośrednio pożyczek od Banku drogą nabywania papierów państwowych w rozmiarach nieograniczonych.

Kapitał zakładowy Banku zwiększony zostaje z 50 milj. fr. do 200 milj. fr. (t. j. 40 milj. belg) podzielonych na 200 tysięcy akcji po tysiąc franków każda. Pięćdziesiąt tysięcy akcji subskrybować będzie mogło społeczeństwo na warunkach ustalonych osobnym dekretem królewskim.

Obieg biletów Banku Narodowego (licząc w tem zobowiązania natychmiast płatne) będzie miał pokrycie w złocie i dewizach zagranicznych w minimalnej wysokości 40%, w tem 30% w złocie. Bilety Banku Narodowego wymienne będą na złoto, srebro (według wartości w złocie) i waluty zagraniczne pełnowartościowe według uznania Banku na warunkach ustalonych przez Bank w porozumieniu z ministrem skarbu.

Bank Narodowy posiada w dalszym ciągu wyłączny przywilej emisji biletów, który zostaje mu przedłużony do 31 grudnia 1952 r.

W razie gdyby Bank nie wywiązał się ze swych zobowiązań, nałożonych nań postanowieniami powyższych dekrétów, winien jest zwrócić wszelkie fundusze, które zostały mu przekazane w związku ze stabilizacją waluty.

Wreszcie ostatni z dekrétów królewskich przewiduje wycofanie z obiegu banknotów 5-cio i 20-to frankowych i zamianę ich na pieniądz zdawkowy, emitowany przez państwo pod nazwa biletów skarbowych.

Dzięki więc własnym wysiłkom i wydatnej pomocy zagranicy Belgja powiększyła grono państw o ustabilizowanej walucie.

Sytuacja budżetowa Polski.

Współcześnie jednym z najbardziej korzystnych objawów gospodarczych jest pomyślna sytuacja skarbowa Polski. Deficyt budżetowy zaczął się zmniejszać już od początku 1926 r. z przejściową przerwą w miesiącu maju i czerwcu b. r. W drugim półroczu 1926 r. realizacja budżetu wykazuje znaczne nadwyżki budżetowe. Ponieważ dwa ostatnie miesiące roku są zazwyczaj najbardziej korzystne dla Skarbu, można śmiało powiedzieć, iż w roku 1926 osiągniemy poraż pierwszy w historii skarbowości polskiej nadwyżkę budżetową.

Wykonanie budżetu w pierwszych 10 miesiącach 1926 r. wskazuje poniższe zestawienie: (w miljonach złotych)

Rok 1926	Dochody budżetowe	Wydatki budżetowe	Saldo
Styczeń	132,2	153,3	— 21,1
Luty	114,7	125,3	— 10,6
Marzec	124,3	132,9	— 8,6
Kwiecień	136,7	138,7	— 2,0
Maj	136,7	154,4	— 17,7
Czerwiec	150,2	161,6	— 11,4
Lipiec	157,9	148,8	+ 9,1
Sierpień	166,2	149,3	+ 16,9
Wrzesień	162,8	156,1	+ 6,7
Październik	181,9	151,4	+ 30,5
Razem	1.463,6	1.471,8	— 8,2

Deficyt w wysokości 8 milj. złotych, jaki wykazuje realizacja budżetu za 10 miesięcy 1926 r. jest minimalny, jeżeli zważymy, iż sam tylko miesiąc październik przyniósł 30 milj. nadwyżki budżetowej, a deficyt budżetowy za rok 1924 wynosił 189,4 milj. zł, a za rok 1925 — 225,5 milj. zł. Zestawienie wykazuje również, iż miesięczne dochody budżetowe posiadają stałą tendencję wzrostu.

Przeciętna miesięczna wysokość dochodów i wydatków budżetowych Polski wynosiła: (w milionach złotych)

	Dochody budżetowe	Wydatki budżetowe	Saldo
Rok 1924	114,2	130,0	— 15,8
„ 1925	134,9	153,7	— 18,8
10 miesięcy 1926	146,4	147,5	— 1,1

Dochody budżetowe wzrosły zatem w porównaniu z latami poprzednimi, a wydatki uległy skurczeniu w porównaniu z rokiem 1925.

Niedobór budżetowy dwóch lat poprzednich pokrywany był przez Państwo głównie wypuszczaniem bilonu i biletów zdawkowych, jak to wskazuje poniższe zestawienie: (w milionach złotych)

	Wypuszczono bilonu i biletów zdawkowych	Wykupiono bilonu i biletów zdawkowych
Rok 1924	152,6	1,9
„ 1925	301,0	11,6
10 miesięcy 1926 r.	43,4	24,0

Na poprawę sytuacji skarbowej Polski wpłynął w znacznym stopniu zwiększony dochód z monopolu i przedsiębiorstw państwowych:

O K R E S	Dochód z monopoli		Dochód z przedsiębiorstw państwowych	
	w milionach złotych	% ogólnych dochodów budżet.	w milionach złotych	% ogólnych dochodów skarbowych
Rok 1924	290,9	21,2%	20,7	1,5%
„ 1925	400,2	24,7%	64,5	4,0%
10 miesięcy 1926 r.	600,0	41,0%	73,7	5,0%

Ten pobieżny szkic współczesnej sytuacji skarbowej Polski wskazuje na doniosłą zmianę, jaka zaszła w najważniejszym dziale gospodarki publicznej Państwa.

Kursy polskich pożyczek państwowych na giełdzie w Nowym Jorku.

Ostatni tydzień miesiąca		8% poz. dolar. 1925		6% poz. dol. 1920	
		Kurs	Obrót w tys. dol. nom. wartości w ostat. tygod. miesiąca	Kurs	Obrót w tys. dol. nom. wartości w ostat. tygod. miesiąca
Styczeń	1926 r.	88.00	321	67.75	12
Luty	„	90.38	471	68.75	8
Marzec	„	88.00	440	67.50	17
Kwiecień	„	88.00	183	67.00	9
Maj	„	84.00	344	63.50	24
Czerwiec	„	84.81	198	63.00	16
Lipiec	„	85.75	100	67.75	20
Sierpień	„	89.00	778	70.00	81
Wrzesień	„	89.63	314	70.00	75
Październik	„	88.88	170	71.00	38
od 8—13 listopada		91.50	554*)	74.50	50*)

*) W drugim tygodniu listopada.

Izby Rozrachunkowe.

Suma przedstawionych dowodów.

(w tysiącach złotych)

D a t a	OGÓŁEM	Warszawa	Lwów	Poznań
W styczniu 1926	85.762	52.343	7.499	25.920
„ lutym „	63.921	47.593	5.199	11.129
„ marcu „	108.965	70.982	7.584	30.399
„ kwietniu „	97.568	67.034	5.971	24.563
„ maju „	71.396	52.350	5.114	13.932
„ czerwcu „	76.962	47.070	6.795	23.097
„ lipcu „	86.204	55.428	5.862	24.914
„ sierpniu „	66.556	45.934	4.544	16.078
„ wrześniu „	99.933	64.541	5.767	29.625
„ październiku „	92.204	60.851	5.530	25.823